

LBRIS

We know
books

Monahul Alexios Koviliatis

Fărâme de suflet

*Întâmplări adevărate
care răspândesc miresme de umanitate
și izvorăsc mir de dumnezeire*

Traducere din limba greacă:

Cristian Spătărelu

EDITURA EGUMENIȚA

2025

Cuprins

În loc de prolog	5
Introducere - Din inimă	7
Părintelui meu duhovnicesc	9
Mama mea	12
Cafeaua și gălbeneaua	15
Facă-se voia Ta	18
Nu stau închisă, călătoresc!	23
Nu mi-e frică de moarte	29
Mătușa Alexandra	32
Smerita aristocrată din Mani	40
Fluturile cu aripa frântă	45
Maica celor îndurerăți	49
Margareta și micul clopot al Maicii Domnului	52
Aventurile unei pelerine	56
Câteva flori pentru Fotis	63
L-am văzut pe Hristos întâmpinându-mă	67
Curierul	71
S-a născut	74
Când credința vindecă	76
Tăcere, acum vorbesc eu!	80
De la sensibilitate la discernământ	83
Călătoria sufletului	86
Ce credeai, părinte, că n-o să rezist?	89

Durere și bucurie totodată	93
Marina și coșulețul suferinței	100
Podoaba	103
Floarea bucuriei noastre	108
Lumânarea de pomenire	111
Mână în mână	115
Buchetul de flori al iubirii	118
Părintele, ucenicul și căruciorul	121
Din Sfântul Munte la muntele mic al pocăinței	128
Tipicarul mănăstirii	131
Epitaful suferinței și nădejzii	135
Nepoata ofensată	139
Măslinul secular și cununa Magdalenei	142
Floarea Sfântului Gheorghe	147
O să merg eu și fie ce-o fi!	151

Distribuție:

S.C. Egumenița S.R.L.

tel./fax: 0236-326.730

e-mail : editura@egumenita.ro

www.egumenita.ro

Părintelui meu duhovnicesc

Părinte al meu, prin iubirea ta m-ai învățat să iubesc din toate puterile mele fiecare om îndurerat, fără deosebiri, indiferent de credință și naționalitate, fiindcă în felul acesta a iubit însuși Hristos al nostru, când ne-a spus să ne iubim unul pe altul.

Părinte al meu, prin discernământul tău m-ai învățat să discern în orice împrejurare, amintindu-mi de cuvintele Sfinților Părinți, care spun că discernământul este cea mai mare virtute a omului.

Părinte al meu, prin tăcerea ta m-ai învățat să tac și să mă gândesc bine înainte de a vorbi, ca nu cumva, fără să vreau, să-l îndurerez pe semenul meu sau să-l pun într-o poziție dificilă.

Părinte al meu, prin privirea curată a ochilor tăi m-ai învățat să privesc fiecare om în ochi, pentru a se oglindi întregul adevăr al sufletului meu, căci după cum ai spus, singurii care nu mint sunt ochii.

Părinte al meu, prin gândul tău curat m-ai învățat să nu am gânduri ascunse pentru niciun om, pentru că - după cum îmi spuneai - în felul acesta ștergi părerea pe care o are bunul Dumnezeu despre acela, și dacă nu ascultăm părerea Lui, atunci ne vom otrăvi neîncetat sufletul.

Părinte al meu, prin slujirea ta m-ai învățat să slujesc orice om în cel mai bun mod, chiar și atunci

când oboseala îmi cuprindea trupul, fiindcă, după cum deseori spui, în persoana fiecărui om trebuie să-L vedem pe însuși Hristos.

Părinte al meu, caracterul tău filocalic m-a învățat să iubesc și să slujesc frumosul și să-L caut printre lucrurile simple. Astăzi făcând un buchet de flori, mâine împodobind o icoană, poimâine altceva. Așa încât sufletul meu să se odihnească, dar mai presus de toate sufletul celuiilalt, căruia alergătura zilnică nu-i dă răgaz nici să se gândească la așa ceva.

Părinte al meu, prin compătimirea și lacrimile tale pentru omul îndurerat sau chiar și pentru un animal chinuit, m-ai învățat să mă emoționez până la lacrimi fără să-mi fie rușine, așa cum nu se rușinau vechii greci, pentru care plânsul era o mândrie.

Părinte al meu, prin rugăciunea ta m-ai învățat și pe mine să mă rog pentru semenul meu. Prin căldura sufletului să-mi aștern rugăciunea la picioarele lui Hristos, fără să mă las copleșit de metaniile nesfârșite și de rigiditatea tiparelor.

Părinte ale meu, prin participarea ta la problemele celuiilalt m-ai învățat să compătinesc, pe mine, care de mic copil învățasem să mă lăfăiesc în confort și trai bun, evitând problemele celorlalți.

Părinte al meu, prin recunoștința ta față de orice lucru mărunț m-ai învățat și pe mine ce înseamnă recunoștința. Astăzi îți sunt recunoscător pentru tot ceea ce simt, chiar și pentru o floare care înflorește, pentru aerul pe care-l respir, pentru cerul pe care-l privesc, pentru soarele care răsare și apune, pentru

orice lucru pe care m-ai învățat să-l cultiv spre folosul meu sufletesc.

Părinte al meu, prin cuvântul tău m-ai învățat să nu alerg, ci să gândesc. Să fiu atent la lucruri și să pătrund fiecare sens și cuvânt cu evlavie și respect, pentru a mi se sădi ceva nou în suflet.

Părinte al meu, pentru toate acestea și pentru o mulțime de alte lucruri, care nu încap în nicio carte din lume, dar mai presus de toate pentru că, cu ajutorul lui Dumnezeu, m-ai făcut „om” care se străduiește să urce, spre Tatăl nostru ceresc, îți mulțumesc.

Mama mea

Edimineată, cu puțin înaintea zorilor. Liniște deplină. Singurul care se aude este cocoșul mamei mele și puii de rândunică, care încearcă să se vâre sub aripile mamei lor ca să se încălzească, în cuibul lor, deasupra ușii centrale a casei.

Învelit în pat, încerc și eu să mă încălzesc. În același pat în care, cu câțiva ani în urmă, tatăl meu, bătrân de nouăzeci de ani, și-a făcut semnul crucii, a mângâiat peretele casei, și-a închis ochii și, în fața celor dragi ai lui, a adormit întru Domnul. Cu ochii întredeschiși o urmăresc pe mama care deja se trezise și se ridicase din pat. Ea n-a observat nimic. E sigură că dorm, după călătoria obositoare pe care am făcut-o ca să vin până aici s-o văd.

Mereu aceleași mișcări: mai întâi își face semnul crucii, după aceea se roagă pentru copiii ei, pentru nepoți și strănepoți, pentru sănătatea și lumina lor. Apoi pentru cei adormiți, pentru socrul ei pe care atât de mult îl iubise, pentru cei cinci cumnați și patru cuscre, cu care nicicând n-au schimbat o vorbă amară, dar și pentru mulți alții care fuseseră uitați, pentru că nu aveau pe nimeni care să-și amintească de ei.

Trase perdeaua și de pe fereastra mică de lemn aruncă o privire spre cer, să vadă cum e vremea. Ah! Fereastra aceasta este toată viața ei. Este cea mai bună tovarășă a sa. De acolo vede bucuria co-

piilor ei când o vizitează, tristețea lor atunci când pleacă de lângă ea. Trage perdeaua la loc și atunci începe aceeași îndeletnicire pe care n-a încetat-o niciodată de când s-a căsătorit, pieptănarea părului și împletirea cozilor.

Dumnezeul meu, cât de mult mi se odihnește sufletul văzând această imagine! Mâinile ei îmbătrânite despart părul cu îndemânare. Mereu într-o mână ține strâns pieptenul vechi de lemn, iar cu cealaltă părul ei negru, în ciuda celor optzeci și șase de ani pe care-i are. Îmi țin răsufierea să n-o tulbur în această clipă atât de sacră. Pe când mâinile ei împletesc cele două cozi, cu ochii urmărește în străfundul drumului mișcările rudelor sau localnicilor din sat, care purced la treburile lor. Nu cumva cineva să-i bată la ușă și s-o găsească așa. Își unge părul cu puțin ulei și la urmă își leagă basmaua. A terminat și cu asta pe ziua de astăzi. Slavă lui Dumnezeu!

Peste puțin trase iarăși perdeaua și luă de pe mânerul ferestrei coșulețul ei magic. Acolo unde încap toate uneltele pentru cafea: butelia mică, ibricul, chibriturile pentru aprins, bețișorul pentru amestecat, zahărul, cafeaua și ceașca. În vreme ce-și prăjește cafeaua, mirosul îmi sparge nasul, dar nu îndrăznesc să-i cer și pentru mine. Prefer să mă delectez cu micile bucurii din sfânta ei rutină.

Își întinde iarăși trupul bătrân. Fața îi este liniștită. Parcă imploră de la ființa sa încă puțină odihnă. Dar mintea nu i se liniștește deloc. Îi este măcinată de treburile pe care le are de făcut pentru restul zilei. În fine, se ridică iar și începe lucrurile cotidiene și îngrijirea casei. Deși de mulți ani se află într-un scaun cu

rotile, nu renunță. Mătură, spală pe jos, pune rufele la spălat, gătește. Dar ce nu face! Dă mâncare la găini, împletește neîncetat. Se bagă într-un colț al casei și împletește ciorapi, pentru ca picioarele noastre să se încălzească în nopțile reci de iarnă.

Șapte copii i-a dăruit Dumnezeu. I-a crescut și i-a căsătorit, în afară de mine, care m-am afierosit monahismului. Nu are niciun reproș. Fiecare îi oferă iubirea în felul său. Pe jumătate dintre ei îi are lângă ea, și astfel nu-i lipsește anturajul. Pe ceilalți prin locuri străine, dar niciodată n-o uită. Nu s-a simțit nicicând singură, fiindcă oricât de departe de ea ar fi, aceștia aleargă din toate puterile să găsească puțină mângâiere în brațele ei. Asta îi ajunge, o face fericită.

Din când în când aruncă o privire pe fereastră. Simte pașii fiecăruia și îi așteaptă cu dor să-i audă, să-i îmbrățișeze tandru, să le îndulcească inima cu vorbele ei bune. Seara, ca rândunica ce-și făcuse cuibul deasupra ușii de lemn împreună cu puișorii ei, își adună și ea în jur copiii. Trei fete căsătorite, fiul cel mare care și-a întemeiat familia puțin mai încolo și eu, toți împreună la masa iubirii. Mama noastră se mândrește în mijloc. Lipsesc ceilalți doi frați ai noștri, care trăiesc de mulți ani în insula grecească Milos. Însă cu mintea și aceștia se află lângă noi.

„Vă binecuvântează, copiii mei. Să vă iubiți!”

Astfel cu toții, la miezul nopții, după discuții nesfârșite, întindem pe jos plăpumi și pături – orice găsim prin casă – ca să dormim împreună lângă ea. Fericiti și împliniți, îi mulțumim lui Dumnezeu pentru cel mai mare dar pe care ni l-a dăruit, mama noastră. Iubirea însăși comprimată într-o persoană...

Cafeaua și gălbeneaua

De mic copil mă urmărește mirosul cafelei bunicii mele, Mara. Al înțeleptei, al blândeii mele bunici, bocitoare faimoasă. Cea care intra în odăile caselor din Mirditë, nordul Albaniei, la nunți sau înmormântări, și bărbații o chemau acolo unde picior de femeie nu intra vreodată. Bea rachiul bucuriei sau cafeaua ce însoțea noaptea tristeții, la loc de cinste, fiindcă prestigiul ei depășea normele rigide. Bunica Mara avea înțelepciune, dar și discernământ, care este virtute mare, după cum spun Sfinții Părinți ai Bisericii.

Mi-o amintesc de fiecare dată cum pregătea cafeaua cu mâinile ei slabe și stafidite, ca și când ar fi făcut o întreagă ceremonie. Mai întâi își făcea semnul crucii, cu seriozitate dar totodată și cu blândețe. Timpul o îndulcise și o făcuse să se împace cu gândul morții. Și când nu mai există frica de moarte, strălucește cu putere nădejdea, pe care o transmitea oricui se afla în fața ei. Mi-o amintesc de mic, când șoptea încontinuu nume, încet și cu smerenie, ca niște rugăciuni neîncetate. Mult mai târziu am conștientizat valoarea acestor oameni, care cu atâta naturalețe împăraștie dragostea lor, prin lucruri simple, așa cum o împăraștia bunica mea cu cafeaua ei caldă.

Și iată că timpul se schimbă, se schimbă roata vieții, ne schimbăm și noi! Cum să-mi închipui că

într-o zi mă voi afla cu o tavă cu cafele în mână, purtând rasă de călugăr? Dar așa sunt voile lui Dumnezeu, spre o direcție pornești tu cu egoul tău și în altă parte te duce Acela, prin prisma lui „împreună”. Astfel deci am devenit monah și am primit numele Sfântului Alexie, „omul lui Dumnezeu”. Părintele meu duhovnicesc, care cunoaște foarte bine talentele văzute și nevăzute ale fiecăruia dintre noi, mi-a dat ascultarea de arhondar, spunându-mi: „Să ții minte, frate Alexios: în persoana fiecărui închinător îl vei sluji pe însuși Hristos!”.

După ce am primit binecuvântarea lui mi-am amintit imediat de bunica mea, Mara, care cu fiecare cafea și cu iubirea ei îmblânzea chiar și fiarele sălbatice. Și astfel bucuria sufletească și odihna duhovnicească mi-au cuprins toată ființa.

Atâția ani am însoțit ascultarea mea de arhondar cu amintirea bunicii mele. În ciuda altor responsabilități și treburi care curg, mereu găsesc timpul și dispoziția să culeg gălbenele și măghiran și să împodobesc ceșcuțele de cafea, pentru ca pelerinii să se bucure și sufletul lor să-și afle odihnă. Iubirea să se înrădăcineze, să se împrăstie pretutindeni lumina ei, acolo unde nu ajunge lumina soarelui. Atunci uit oboseala și cu multă mulțumire jertfesc ceva de la mine ca să primească bucurie ceilalți. Cafeaua făcută cu dragoste, împodobită cu flori din grădini sau din natură, umple de bucurie inimile tuturor. Fiindcă frumosul, după cum ne spune Părintele nostru, te face mai sensibil și totodată mai primitiv. „Vă dau binecuvântarea mea din inimă, să continuați

slujirea către semenii. E minunat să vrei să dăruiești. Astăzi o cafea, mâine un buchet de flori proaspete, poimâine altceva. Este în firea creștinului să dai fără să aștepți ceva în schimb. Doar ceea ce dai îți făurește plinătate”.

Cât seamănă cuvintele lui cu cele ale iubitei mele bunici, Mara, care îmi spunea: „Fiule, tot ce facem în această scurtă viață, s-o facem pe cât se poate cu mai multă iubire, fiindcă aceasta este singura care nu trădează, ci te face bogat în inimă!”.

Dumnezeul meu, odihnească-se în pace sufletul ei!

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

Facă-se voia Ta

„Cu Tine mă scaldă lumina,
cu Tine voi vedea în întuneric,
cu Tine voi deveni altfel,
cu Tine, pentru Tine, voi dobândi harul.
Facă-se voia Ta. Amin”.

Aceste cuvinte sunt pentru mine un testament neprețuit, care de mulți ani cuibăresc în adâncul sufletului meu. Sunt o mângâiere în ceasul când oboseala îmi cuprinde trupul. Sunt o alinare în ceasul când mă întristez și sufăr pentru nedreptățile care văd că se fac semenilor mei. Sunt o nădejde că voi deveni mai bun supunând voia mea voii Lui. Dar mai presus de toate sunt o bucurie dublă, că îmi scrie sora mea întru Hristos Porfirie, care se trage din aceeași țară în care m-am născut și eu, Albania.

Numele ei a fost Julieta înainte de a se boteza, și s-a născut în frumoasa Vlora, în sudul Albaniei. Ca o pasăre călătoare, a luat împreună cu familia drumul pribegiei de două ori. O dată spre iubita ei Grecia și a doua oară spre Germania. Durerea sa a fost mare, pentru că împreună cu crucea pribegiei a trebuit să ridice și o altă cruce, mai mare decât prima. Crucea cancerului de care se îmbolnăvise.

Domnul i-a dăruit un mare sprijin în acești ani grei de boală, pe Maria, o vecină din blocul în care locuia. Această femeie binecuvântată a devenit a doua

ei mamă, fiindcă pe mama sa biologică a pierdut-o la o vârstă fragedă. Pierderea mamei sale a costat-o mult. Deznădăjduită, Julieta o întreba pe Maria, care mai târziu i-a devenit nașă, despre un preot și duhovnic sub patrafirul căruia să-și poată deschide inima și să deșarte durerea insuportabilă a sufletului ei.

Rugăciunile Mariei către mama tuturor celor îndurerați, Maica Domnului, pentru fiica ei duhovnicească, au fost repede ascultate. Deoarece n-a trecut multă vreme până când o verișoară de-a ei i-a spus la telefon:

„Am descoperit o mică mănăstire unde își găsesc refugiu oamenii aflați în nevoi. E aici la Mani, verișoară! Spune-i Julietei să ia legătura cu ieromonahul Nectarie...”

De atunci, prin discuțiile ei cu părintele Nectarie, multe s-au schimbat în viața sa, dar mai presus de toate relația ei cu Dumnezeu și modul în care și-a abordat boala. S-a lăsat cu trup și suflet în voia lui Dumnezeu, cu încredere absolută în călăuzirea duhovnicului ei. După ce a fost catehizată, s-a botezat cu numele Porfirie și a primit prima împărtășanie la praznicul Sfinților Arhangheli. Bucuria, lacrimile, recunoștința ei, nu puteau fi descrise în cuvinte. Chipul îi strălucea de adumbrirea harului dumnezeiesc.

După toate acestea, în spațiul din curtea mănăstirii, sub frunzele late de dud, s-a petrecut ceva asemănător cu cele întâmplate în primii ani ai creștinismului. A început o spovedanie publică, dezvăluindu-și viața în fața tuturor. Așa a vrut ea, simțind